

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 12. oktobar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 12. oktobra 2012.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

ODLUKA PO ZAHTJEVU ZA ZAŠTITNE MJERE ZA SVJEDOKA KW456

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za zaštitne mjere za svjedoka KW-456", koji je optuženi podnio 8. oktobra 2012. na javnoj osnovi s povjerljivim dodatkom (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Kontekst i argumentacija

1. Optuženi je 24. septembra 2012. podnio "Najavu zahtjeva za zaštitne mjere za svjedoke KW-285, KW-341 i KW-456" (dalje u tekstu: Najava) u kojoj obavještava Vijeće da će svjedoci KW285, KW341 i KW456 tražiti zaštitne mjere pseudonima, izobličenja slike lica i izobličenja glasa kada budu svjedočili u oktobru 2012.,¹ i traži da im se prije nego što budu svjedočili da prilika da usmeno iznesu razloge zbog kojih traže zaštitne mjere.²

2. Dana 2. oktobra 2012., Vijeće je izdalo Nalog u vezi s najavom zahtjeva optuženog za zaštitne mjere za svjedoke" (dalje u tekstu: Nalog), kojim odbija zahtjev iz Najave i nalaže optuženom da podnese blagovremene i potkrijepljene zahtjeve za zaštitne mjere za svakog svjedoka sa svog spiska svjedoka na osnovu pravila 65ter "za kojeg zna da želi zaštitne mjere dovoljno unaprijed kako bi tužilaštvo moglo da dostavi svoj odgovor, a Vijeće da donese odluku o pomenutim zahtjevima prije svjedočenja tih svjedoka".³ Dana 9. oktobra 2012., Vijeće je izdalo "Addendum Nalogu u vezi s najavom zahtjeva optuženog za zaštitne mjere za svjedoke od 8. oktobra 2012." (dalje u tekstu: Addendum), u kojem ponavlja da bi optuženi trebao podnijeti "potkrijepljene i blagovremene pismene podneske" u vezi sa zaštitnim mjerama, ali napominje da " se ne upušta u to kako će optuženi nazvati svoje zahtjeve za zaštitne mjere".⁴

3. Optuženi u Zahtjevu traži da se izda nalog na osnovu pravila 75 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) kojim bi se svjedoku KW456 (dalje u tekstu: Svjedok) odobrile zaštitne mjere pseudonima, izobličenja slike

¹ Najava, par. 1.

² Najava, par. 5.

³ Nalog, str. 3.

⁴ Addendum, str. 3.

lica i izobličenja glasa.⁵ Optuženi u povjerljivom Dodatku A prilaže "izjavu o činjenicama" svog koordinatora predmeta koji je sa Svjedokom razgovarao telefonom, u kojoj se, kako tvrdi optuženi, navodi da bi dobrobit Svjedoka i njegove porodice bila ugrožena kad bi se njegov identitet otkrio javnosti" (dalje u tekstu: Izjava).⁶ Kao razloge za traženje zaštitnih mjera Svjedok izražava bojazni u pogledu svoje imovine, zaposlenja svoje djece i svog zdravlja.⁷ Optuženi nadalje traži da se tražene zaštitne mjere dodijele tek na početku svjedočenja Svjedoka kako bi optuženi s njim mogao obaviti pripremni razgovor u Pritvorskoj jedinici UN-a (dalje u tekstu: Pritvorska jedinica) budući da Sekretarijat ne dozvoljava da se tamo obavljaju razgovori sa zaštićenim svjedocima.⁸

4. Dana 10. oktobra 2012., tužilaštvo je na javnoj osnovi, s povjerljivim dodatkom, podnijelo "Odgovor tužilaštva na Karadžićev zahtjev za zaštitne mjere za svjedoka KW-456" (dalje u tekstu: Odgovor). Tužilaštvo se protivi Zahtjevu s obrazloženjem da su informacije koje daje optuženi "nedovoljna osnova da Vijeće ocijeni da li postoji objektivno zasnovan rizik za bezbjednost Svjedoka i njegove porodice".⁹ Tužilaštvo se takođe protivi odgodi odobravanja zaštitnih mjera do početka svjedočenja Svjedoka.¹⁰ Tužilaštvo u vezi s tim napominje da postoje alternativni načini da se svjedok pripremi za svjedočenje, kojima se izbjegava potreba da svjedok fizički bude prisutan u Pritvorskoj jedinici i da se tako ugroze zaštitne mjere u slučaju da budu odobrene.¹¹

5. U povjerljivom dodatku A tužilaštvo detaljnije objašnjava zašto su bojazni za bezbjednost i zdravstveno stanje o kojima optuženi govori u Zahtjevu "nedovoljno konkretno navedene i potkrijepljene".¹² Tužilaštvo ukazuje na to da nema informacija o tome kakve bi posljedice po Svjedoka i njegovu porodicu moglo imati svjedočenje na otvorenoj sjednici, kao ni dokumentacije koja bi potkrijepila te tvrdnje.¹³

6. Dana 12. oktobra 2012., pravni savjetnik optuženog je putem *e-maila* obavijestio Vijeće da je Svjedok zamolio optuženog da podnese zahtjev za odobrenje za podnošenje

⁵ Zahtjev, par. 1.

⁶ Zahtjev, par. 3, povjerljivi dodatak A.

⁷ Zahtjev, povjerljivi dodatak A.

⁸ Zahtjev, par. 5.

⁹ Odgovor, par 1.

¹⁰ Odgovor, par. 2, u kojem se poziva na *Addendum*, par. 3.

¹¹ Odgovor, par. 2.

¹² Odgovor, povjerljivi dodatak A:

¹³ Odgovor, povjerljivi dodatak A.

replike na Odgovor i optuženi je odlučio da, s obzirom na kratko vrijeme do Svjedokovog svjedočenja, sa zahtjevom za odobrenje replike podnese i repliku. Vijeće je istog dana odgovorilo putem *e-maila* da će razmotriti taj zahtjev. Kasnije istog dana, 12. oktobra 2012., optuženi je podnio "Zahtjev za odobrenje za podnošenje replike: Zahtjev za zaštitne mjere za Svjedoka KW-456" s povjerljivim dodatkom B (dalje u tekstu: Replika). U Replici optuženi tvrdi da je nakon prijema Odgovora njegov koordinatorski predmeta kontaktirao Svjedoka koji je dao "daljnje informacije koje potkrepljuju njegov zahtjev za zaštitne mjere".¹⁴ Dodatni neprevedeni materijal je priložen Replici i njegov rezime se nalazi u povjerljivom dodatku B (dalje u tekstu: Dodatni materijal).¹⁵

II. Mjerodavno pravo

7. Član 20(1) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) propisuje da se postupak vodi uz puno poštovanje prava optuženog i dužnu brigu o zaštiti žrtava i svjedoka. Član 21(2) Statuta predviđa pravo optuženog na pravično i javno suđenje, uz ograde predviđene članom 22 Statuta, koji propisuje da Međunarodni sud u svom Pravilniku osigurava zaštitu žrtava i svjedoka, uključujući vođenje postupka *in camera* i zaštitu identiteta. Kako je jasno utvrđeno u ranijim predmetima na Međunarodnom sudu, ovi članovi odražavaju dužnost Međunarodnog suda da uspostavi ravnotežu između prava optuženog na pravično suđenje, prava žrtava i svjedoka na zaštitu i prava javnosti na pristup informacijama.¹⁶

8. Pravilo 75(A) Pravilnika Međunarodnog suda ovlašćuje pretresno vijeće da "nalogom odredi odgovarajuće mjere za očuvanje privatnosti i zaštitu žrtava i svjedoka, pod uslovom da one nisu u suprotnosti s pravima optuženog". Shodno pravilu 75(B) Pravilnika, one mogu uključivati mjere za sprečavanje objelodanjivanja javnosti i medijima informacija o identitetu svjedoka ili žrtava, uključujući izobličavanje glasa i slike i dodjelu pseudonima, kao i svjedočenje na djelimično zatvorenoj ili zatvorenoj sjednici u skladu s pravilom 79 Pravilnika.

¹⁴ Replika, par. 2.

¹⁵ Replika, par. 4, povjerljivi dodatak B.

¹⁶ V. Odluka po Zahtjevu za zaštitne mjere i obavještenjima u vezi s tim, 26. maj 2009. godine, par. 11, gdje se poziva na *Tužilac protiv Tadića*, predmet br. IT-94-1-T, Odluka po zahtjevu tužioca za zaštitne mjere za svjedoka L, 14. novembar 1995. godine, par. 11; *Tužilac protiv Tadića*, predmet br. IT-94-1-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere za svjedoka R, 31. juli 1996. godine, str. 4; *Tužilac protiv Brdanina i Talića*, predmet br. IT-99-36-PT, Odluka po zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere, 3. juli 2000. godine, par. 7.

III. Diskusija

9. Prije svega, Vijeće smatra da je u interesu pravde da se optuženom odobri zahtjev za odobrenje za podnošenje replike na osnovu pravila 126*bis* Pravilnika i da se prilikom razmatranja Zahtjeva uzme u obzir Replika.

10. Kao što je Vijeće ranije napomenulo, strana u postupku koja traži zaštitne mjere mora pokazati postojanje objektivno zasnovanog rizika za bezbjednost ili dobrobit svjedoka ili njegove porodice ukoliko bi se u javnosti saznalo da je svjedočio pred Međunarodnim sudom.¹⁷

11. Pošto je pregledalo Izjavu, Vijeće zaključuje da optuženi nije dao dovoljno informacija na osnovu kojih bi se moglo utvrditi da li bi postojao objektivno zasnovan rizik za bezbjednost i dobrobit Svjedoka ili njegove porodice ako bi on svjedočio na otvorenoj sjednici. Ništa u Izjavi, kao ni u rezimeu Dodatnog materijala, koji su veoma uopšteni, ne upućuje na to da Svjedoku ili njegovoj porodici prijete objektivna opasnost u pogledu njihove bezbjednosti ili dobrobiti. Zaštitne mjere ne mogu se odobriti na osnovu opštih izjava o hipotetičkim bojaznima svjedoka bez dodatnih objašnjenja i/ili konkretnog materijala koji bi ih potkrijepio. Vijeće se stoga nije uvjerilo, na osnovu informacija kojima raspolaže, da postoji objektivno zasnovan rizik za bezbjednost ili dobrobit Svjedoka ili njegove porodice.

12. Mada je zahtjev da se odgodi odobravanje zaštitnih mjera irelevantan za ovu odluku, Vijeće želi iznijeti svoj generalni stav u vezi s tim zahtjevom. Vijeće kategorički odbija da razmatra takve zahtjeve. U situacijama kad vijeće smatra da su zaštitne mjere neophodne radi bezbjednosti svjedoka, ti svjedoci trebaju iskoristiti pun opseg zaštitnih mjera koje po dolasku u Haag za njih obezbijedi Sekretarijat Međunarodnog suda. Drugačija odluka bi te mjere učinila nedjelotvornim.

IV. Dispozitiv

¹⁷ V. Odluka po Zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere za svjedoka KDZ487, 24. novembar 2009. godine, par. 13, gdje se poziva na *Tužilac protiv Martića*, predmet br. IT-95-11-T, Odluka po Zahtjevu odbrane za zaštitne mjere za svedoke MM-096, MM-116 i MM-90, 18. avgust 2006. godine, str. 2–3; *Tužilac protiv Mrkšića i drugih*, predmet br. IT-95-13/1-T, Odluka po dodatnom zahtjevu tužilaštva za zaštitne mjere u vezi sa svedocima koji su osjetljivi izvor informacija, 25. oktobar 2005. godine, par. 5.

13. Shodno tome, Vijeće na osnovu članova 20, 21 i 22 Statuta i pravila 75 Pravilnika ovim **ODOBRAVA** zahtjev optuženog za odobrenje za podnošenje replike na Odgovor i **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 12. oktobra 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Medunarodnog suda]